

Эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийн Ерөнхийлөн захирагчаас аймаг, нийслэлийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний үүргийн биелэлт

3.1.1. Шадар сайдтай байгуулсан гэрээний үр дүн

Тайлант онд Үр дүнгийн гэрээгээр аймгийн Засаг дарга Монгол Улсын Шадар сайдад хүүхдийн хөгжил хамгааллын чиглэлээр 3 бүтээгдэхүүний ангийн 16 нэр төрлийн бүтээгдэхүүн нийлүүлэхээр тохиролцон гэрээний дагуу зохих хугацаанд нийлүүллээ.

Хүүхдийн эрхийг хамгаалах тухай хуульд заасан багийн Засаг дарга нарын бүрэн эрхийн хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийв. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээнд Баян-Өндөр сумын 19 багийн Засаг дарга нар бүрэн хамрагдаж, хангалттай үнэлэгдэв.

Хүүхдийн хөгжил хамгааллыг сайжруулах үндэсний хөтөлбөрийн зорилтыг хангах 3 дахь шатны үйл ажиллагааны чиглэлийн хэрэгжилтэд 5 зорилтын хүрээний 38 үзүүлэлтээр мониторинг хийж, мэдээллийн цахим сантай болов.

Хүнд нөхцөлд байгаа хүүхдийн судалгааг шинэчлэн гаргасан бөгөөд бүтэн өнчин 261, үүнээс Энэрэл төвд 47, эцэг эхийн хараа хяналт сул 18, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд 328, хөдөлмөр эрхэлдэг хүүхэд 117, нэн ядуу өрхийн 6870 хүүхэд байна.

Аймгийн Хүүхдийн ордоныг үргэлжлүүлэн барих хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэсэн бөгөөд 2010 онд ашиглалтанд орох боломжтой болсон зэрэг гэрээнд тусгагдсан ажлуудыг бүрэн хэрэгжүүлэв.

3.1.2. Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайдтай байгуулсан гэрээний үр дүн

Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайдтай аймгийн Засаг дарга 5 бүтээгдэхүүн нийлүүлэхээр гэрээ байгуулж, уг бүтээгдэхүүнийг нийлүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө гарган биелэлтийг улирал бүр тооцон ажиллалаа.

Газрын нэгдмэл сангийн тоо бүртгэлийг гаргасан бөгөөд Орхон аймгийн нийт газар нутгийн хэмжээ 84,4 мянган га, үүнээс 46,5 мянган га нт хөдөө аж ахуйн газар, 20,9 га нь хот тосгон, бусад суурин газар, 960 га нь зам, шугам сүлжээний газар, 15,5 мянган га нь ойн сан, 221,5 га нь усны сан бүхий газар, 139 га нь тусгай хэрэгцээний газар байна.

Аймгийн 2009 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төслийг аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, хот байгуулалтын төлөвлөгөөтэй уялдуулан боловсруулж, аймгийн ИТХ-ын ээлжит III хуралдаанаар хэлэлцүүлж, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулав.

Иргэн, аж ахуйн нэгжид аж ахуйн зориулалтаар газар эзэмшүүлэх зорилгоор дуудлага худалдаа, төсөл сонгон шалгаруулалт зохион байгуулж Баян-Өндөр сумын Согоот багийн нутагт авто засвар үйлчилгээний зориулалтаар 0,045 га газрыг дуудлага худалдаагаар, Уртбулаг багийн нутагт нэгдсэн гараашийн зориулалттай 0,08 га газрыг төсөл сонгон шалгаруулалтаар, Говил багийн нутагт үйлдвэрлэлийн зориулалтаар 0,1 га газрыг төсөл сонгон шалгаруулалтаар тус тус эзэмшүүллээ.

Монгол улсын иргэнд газар өмчлүүлэх хуулийг хэрэгжүүлэх, аймгийн нутаг дэвсгэрт иргэний гэр бүлийн хэрэгцээнд газар олгох ажлын хүрээнд иргэдийн өргөдлийг хүлээн авч тайлант онд Баян-Өндөр сумын 813 иргэнд 62,49 га газар, Жаргалант сумын 185 иргэнд 24,05 га газрыг тус тус өмчлүүлээд байна.

Зам тээврийн чиглэлээр нийт 5 бүтээгдэхүүн нийлүүлэхээр гэрээнд тусгагдсан бөгөөд ахмадын тээврийн үйлчилгээнд давхардсан тоогоор 178,9 мянган ахмад тээвэрлэж, 1868,7 мянган хүн/км-ын ажил үүрэг гүйцэтгэв. Уг үйлчилгээнд орон нутгийн төсвөөс 21,0 сая төгрөг зарцуулав.

Оюутан сурагчдад хөнгөлөлттэй үнээр нийтийн тээврийн үйлчилгээ үзүүлэх арга хэмжээнд орон нутгийн төсвөөс 2,8 сая төгрөг зарцуулж, хөнгөлөлт үзүүллээ.

Нийтийн тээврийн үйлчилгээнд ажиллаж буй стандартын шаардлага хангахгүй байгаа тээврийн хэрэгслүүдийг үйлчилгээнээс хасах бодлогын хүрээнд 1991-1993 онд үйлдвэрлэгдсэн 155 суудлын автомашин, 1994-1995 оны 48 бага оврын автобусыг үйлчилгээнээс хасч, 32 микроавтобус, 128 суудлын тээврийн хэрэгслийг үйлчилгээнд оруулав. Мөн 2009 оноос Эрдэнэт хотод шинээр дуудлагын таксийн үйлчилгээг нэвтрүүлж, такси үйлчилгээг 100 хувь синфоржууллаа.

3.1.3. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдтай байгуулсан гэрээний үр дүн

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай аймгийн Засаг дарга “Бүтээгдэхүүн нийлүүлэлт, санхүүжилтийн гэрээ” байгуулан ажиллаж 2009 оны төсвийн нийт зардал 57126,2 мянган төгрөг, тусгай захиалгат бүтээгдэхүүн 24 000,0 мянган төгрөгийг үндэслэсэн болно.

Тайлант хугацаанд 49 бүтээгдэхүүнийг нийлүүлэхээр аймгийн Засаг дарга эрхлэх асуудлын хүрээний төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай гэрээ байгуулан ажиллалаа. Тохиролцсон үр дүнгээр гарсан зөрүү байхгүй болно. Гэрээг хэрэгжүүлэн ажилласнаар:

Ойн сангийн менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулж, Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайд, Ойн газрын дарга нараар батлуулан хэрэгжүүлж ажиллав.

Ойн санг гэрээгээр эзэмшүүлэх журам шинэчлэгдсэнтэй холбогдуулан иргэд, аж ахуйн нэгжтэй гэрээг шинэчлэн байгуулав.

Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын шийдвэрийн дагуу Жаргалант сумын Урт нүүр гэдэг газар 150 га талбайд ойжуулалт хийлээ.

Мөн Жаргалант сумын Шувуутын амны булгийн эхийг хамгаалж, тохижуулах ажлыг сонгон шалгаруулалт явуулж, гүйцэтгэн хүлээн авч, материалыг Байгаль орчин аялал жуулчлалын яаманд хүргүүлэв.

Цагаан тоос хөтөлбөрийн хүрээнд цагаан тоостой бүсэд амьдарч байгаа иргэдийн эрүүл мэндэд хяналт тавьж, 25 иргэнийг эрүүл мэндийн иж бүрэн нарийн үзлэг шинжилгээнд хамруулж эмч нарын зөвлөгөөнөөр хэлэлцэж дүгнэлт гаргалаа. Үзлэгийн дүнгээр эрүүл 3, ямар нэгэн өвчлөлттэй 22 хүн байгаагаас дийлэнх буюу 27 хувь нь цагаан мөгөөрсөн хоолойн архаг үрэвсэлтэй болох нь тогтоогдлоо.

“Байгаль хамгаалах сарын ажлыг “Гялгар уутны хэрэглээнээс татгалзъя” уриан дор тусгай төлөвлөгөөг батлан мэдээлэл, ухуулга, сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулав.

3.1.4. Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдтай байгуулсан гэрээний үр дүн

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдтай аймгийн Засаг даргын байгуулсан гэрээний хүрээнд “Шувууны томуу, хүний цар тахалтай тэмцэх” төслөөс 98,0 мянган ам.долларын хөрөнгө бүхий лаборатори, тоног төхөөрөмж нийлүүлэн үйл ажиллагааг нь эхлүүллээ.

Мал сүргийг халдварт, паразит өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх эмчлэн эдгэрүүлэх, малын зүй бус хорогдлыг багасгах, хүнс, хөдөө аж ахуйн чиглэлээр хэрэгжиж буй үндэсний болон дэд хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх, бог малд ангилалт хийх, хээлтэгч, хээлтүүлэгч малд үзлэг хийх, шинээр өсвөр хээлтүүлэгч сонгон тавих, хоршоо, фермерийн аж ахуйг үүсгэн байгуулах, дэмжих, мал сүргийг байгалийн эрсдлээс хамгаалах, малчдад хүн, мал эмнэлгийн үйлчилгээ үзүүлэх, усалгаатай газар тариаланг өргөтгөх, хаврын тариалалтын бэлтгэлийг хугацаанд нь хангаж, чанартай үр нийлүүлэх, тариалалтыг агротехникийн зохистой хугацаанд нь хийх, жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих, хүнсний хангамжийг нэмэгдүүлэх, аюулгүй байдлыг хангахад чиглэгдсэн зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч аймгийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэхэд нийцсэн бодлого зорилтыг тодорхойлж, түүний дагуу бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээг байгуулж ажиллав.

3.1.5. Эрүүл мэндийн сайдтай байгуулсан гэрээний үр дүн

Тайлант онд давхардсан тоогоор 670480 амбулаторийн үзлэг хийгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 48598 буюу 4,5 хувиар нэмэгдэж, урьдчилан сэргийлэх үзлэг 42,1 хувьтай байна. 2009 онд 2489 эх амаржиж өмнөх оны мөн үеэс 1000 хүнд 27,7 буюу өмнөх оноос 2,4-өөр, гэрийн төрөлт 14 тохиолдлоор буюу өмнөх оны мөн үеэс 0,6-аар тус тус нэмэгдлээ. Амьгүй төрөлтийн түвшин 8,2 байна.

Эмнэлгийн нас баралт нь нийт нас баралтанд эзлэх хувь 16,1-ээр буурч, эмнэлгийн хоног болоогүй нас баралт 33,8 байгаа нь өмнөх оныхоос 16,2 хувиар тус тус буурсан. Халдварт өвчнөөр өвчилсөн 1227 тохиолдол гарч 10 000 хүн амд 136,5 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 13,9 промиэлоор буурсан. Урьдчилан сэргийлэх тарилгад 11789 хүүхдийг 99,2 хувийн хамралттайгаар зохион байгуулав. Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд давхардсан тоогоор 121705 хүнд үйлчилсэн байна.

Эрүүл мэндийн сайдтай Орхон аймгийн байгуулсан бүтээгдэхүүн нийлүүлэлт санхүүжилтийн гэрээний хэрэгжилтэнд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд 90 хувь хэрэгжсэн байна.

3.1.6. Хууль зүй дотоод хэргийн сайдтай байгуулсан гэрээний үр дүн:

Хууль зүйн дотоод хэргийн сайдад аймгийн Засаг даргаас 29 бүтээгдэхүүн нийлүүлэхээр гурвалсан гэрээ байгуулан ажиллав. Уг гэрээний хүрээнд:

Аймгийн хэмжээнд 2009 оны 02 дугаар сараас хөдөлгөөнт эргүүл ажиллуулахаар шийдвэрлэж, автомашинаар ханган, шатахууны асуудлыг шийдвэрлэж өглөө. Эрүүлжүүлэх байрны эрүүл ахуйн нөхцлийг сайжруулах зорилгоор эрүүлжүүлэх баривчлах байрны засварын зардалд 2,5 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс шийдвэрлэж өглөө.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх зөвлөлийн хурлаас Цагдаагийн газраас зохиож буй ажил, цаашид авах арга хэмжээ, Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх талаар хийж буй ажлын талаар Цагдаагийн газрын даргын илтгэлийг хэлэлцэж, согтуурал хэмжигч багаж, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх сэрэмжлүүлэг, санамж хэвлүүлэх зардлыг шийдвэрлэж, орон тоог нэмэгдүүлэх асуудлыг Хууль зүй дотоод хэргийн яаманд тавьлаа.

Олон нийтийг хамарсан арга хэмжээ, төрийн албан ёсны хамгаалалтын үйл ажиллагааг 86 удаа зохион байгуулж, уг арга хэмжээний зардалд 2,0 сая төгрөг зарцуулав.

3.1.7. Батлан хамгаалахын Сайдтай байгуулсан гэрээний үр дүн:

Монгол улсын тусгаар тогтнол, бүрэн эрхт байдлыг хамгаалах, иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах, батлан хамгаалах болон цэргийн шинэчлэлийн бодлогыг үргэлжлүүлэх, бүсчилсэн хөгжлийн бодлоготой нийцсэн орон нутгийн хамгаалалтын удирдлагын тогтолцоог төлөвшүүлэх зорилтын хүрээнд 9 заалт бүхий гэрээ байгуулан ажиллалаа.

Тайлангийн хугацаанд цэргийн шинэчилсэн тоо бүртгэл явуулж хамрагдвал зохих иргэдийн 97.2 хувийг хамруулан Зэвсэгт хүчний жанжин штабт хүргүүллээ.

Дайчилгааны даалгаврын дагуу 15 командын хүн хүч, техникийг Зэвсэгт хүчний 186 дугаар ангитай тодотгол хийж, дайчилгааны бэлтгэл ажлыг хангаж ажиллалаа. Баян-Өндөр, Жаргалант сумд, 15 аж ахуйн нэгж байгууллагад хүн хүч, техникийн дайчилгааны даалгавар өгөв.

2009 онд эрүүл мэндээр чөлөөлөгдсөн иргэдийг эмнэлгийн хяналтанд авч картжуулан эрүүлжүүлэх арга хэмжээ авч байна. Тайлангийн хугацаанд

хавар, намрын цэрэг татлагыг зохион байгуулж Зэвсэгт хүчний жанжин штабаас өгөгдсөн хяналтын тоог 98.5 хувиар биелүүлж, 3,2 сая төгрөг зарцууллаа.

3.1.8.Боловсрол, соёл шинжлэх ухааны Сайдтай байгуулсан гэрээний үр дүн:

Боловсрол, соёл шинжлэх ухааны сайдтай байгуулсан гэрээг хэрэгжүүлэхийн тулд дараахь хүчин зүйлүүд дээр тулгуурлан үйл ажиллагаа явуулж ирлээ. Үүнд:

Боловсролын салбарын удирдах ажилтан болон боловсон хүчний манлайлах ур чадвар, мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх, хүний нөөцийн бодлогыг боловсронгуй болгох бүх талын арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэв.

Боловсрол соёлын газарт “Хяналт шинжилгээ үнэлгээний баг” байгуулан ажиллуулснаар гарч буй ололт дутагдлыг цаг үед нь илрүүлэн үйл ажиллагаандаа дүгнэлт хийн, мэдээлэл судалгаагаар хангагдаж байна.

2009-2010 оны хичээлийн жилд 18 сургуулийн 586 бүлэгт 19.0 мянган хүүхэд суралцаж, 21 цэцэрлэгийн 169 бүлэгт 4.5 мянган хүүхэд хүмүүжиж, эдгээрт 1165 багш сурган хүмүүжүүлэгч ажиллаж байна. Өнгөрсөн оноос суралцагсад 3.2 хувиар буурч, хүмүүжиж байгаа хүүхэд 3.0 хувиар, багш сурган хүмүүжүүлэгч 1.6 хувиар нэмэгдлээ. Нийт багш нарын 84.9 хувь нь ерөнхий боловсролын дунд сургуульд, 15.1 хувь нь цэцэрлэгт ажиллаж байна.

4 их, дээд сургуульд 3.3 мянган оюутан суралцаж байгаагийн 86.5 хувь нь их сургуульд сурч байна. Эдгээр их дээд сургуульд 169 орон тооны багш сургалт явуулж байна. Оюутнуудын тоо өмнөх хичээлийн жилээс 8.6 хувиар багаслаа.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн сургалтын стандарт хангалт 99.3, чанар 76.9 хувьтай байгаа нь өмнөх хичээлийн жилээс стандарт хангалт 0.1 пунктээр буурч, чанар 0.1 пунктээр дээшилсэн.

Тайлант онд давхардсан тоогоор 118.0 мянган хүүхдийг хамруулан урлаг, спорт, хүмүүжлийн 175 ажил зохион явуулснаар, өнгөрсөн оноос хамрагдсан хүүхэд 16.3 хувиар буурсан ч зохиосон ажил 3.6 хувиар өслөө. Хүүхдийн 3 зусланд 2680 хүүхэд амарсан нь өмнөх оныхоос 27.6 хувиар нэмэгдсэн байна.